

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 769086

Mobilnost kao usluga

Dubrovnik, 08/10/2021

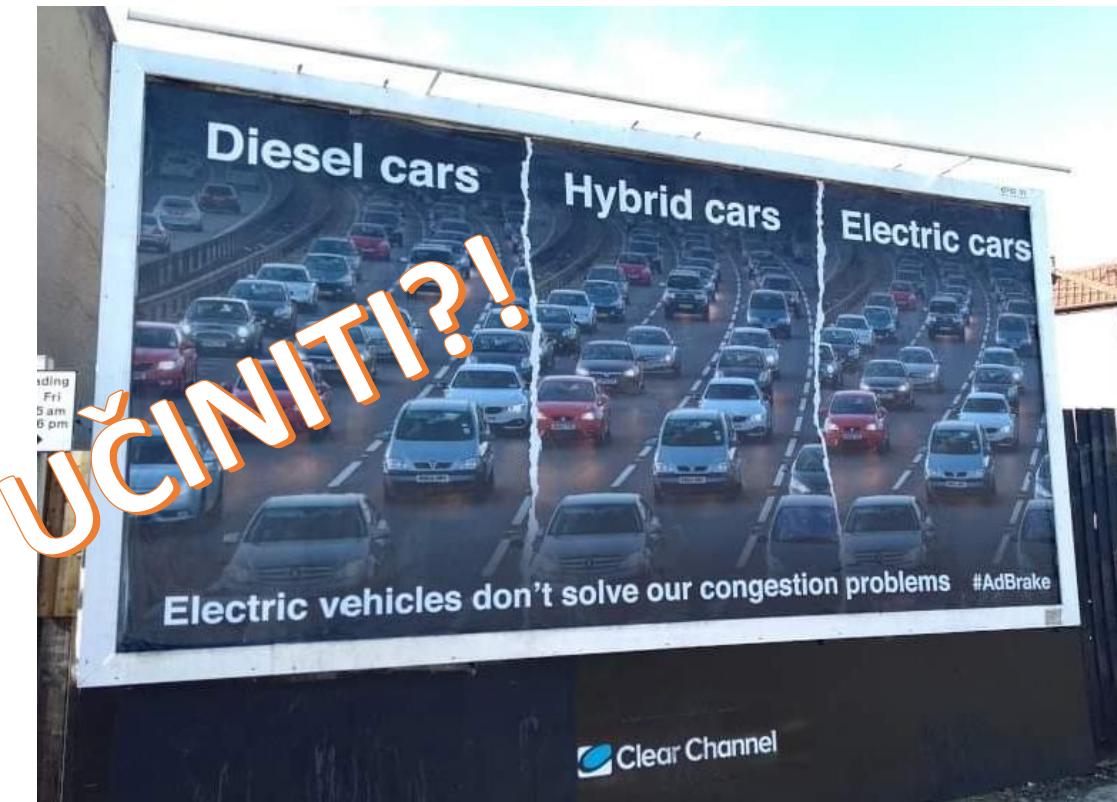

NEKE ČINJENICE

- EU – motorna vozila = 268 mil osobnih automobila + 40 mil komercijalnih vozila
- osobnih vozila na alternativni pogon - samo 3.4% od ukupne EU flote
- EU danas – urbana područja — 72% populacije (41% gradovi, 31% predgrađa)
- Svijet danas – urbana područja - 50% populacije
- **2050** - 60%

- 1/4 globalnih štetnih emisija dolazi iz transporta
- cestovni promet – čini 83% zagadenja, zagušenja, prometnih nesreća, buke

ŠTO UČINITI?!

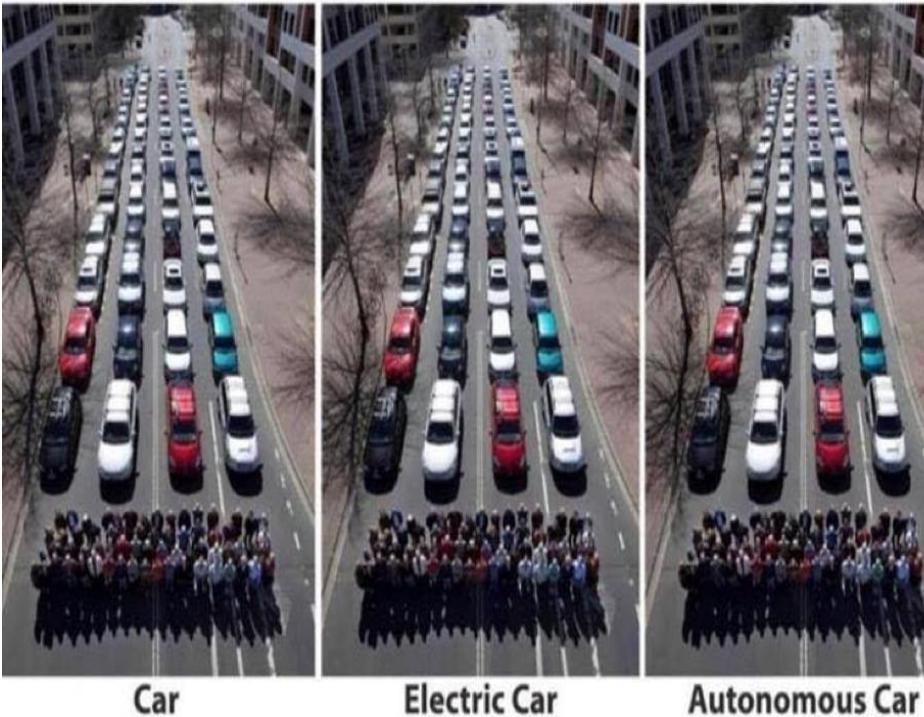

NEKE ČINJENICE

- domaćinstva trenutno koriste 20% svog proračuna za prijevoz, većinu za automobile
- automobil „stoji“ neiskorišten 96% vremena
- najgore – popunjenošć automobile pri upotrebi – jedna osoba

Space Required to Transport 48 People

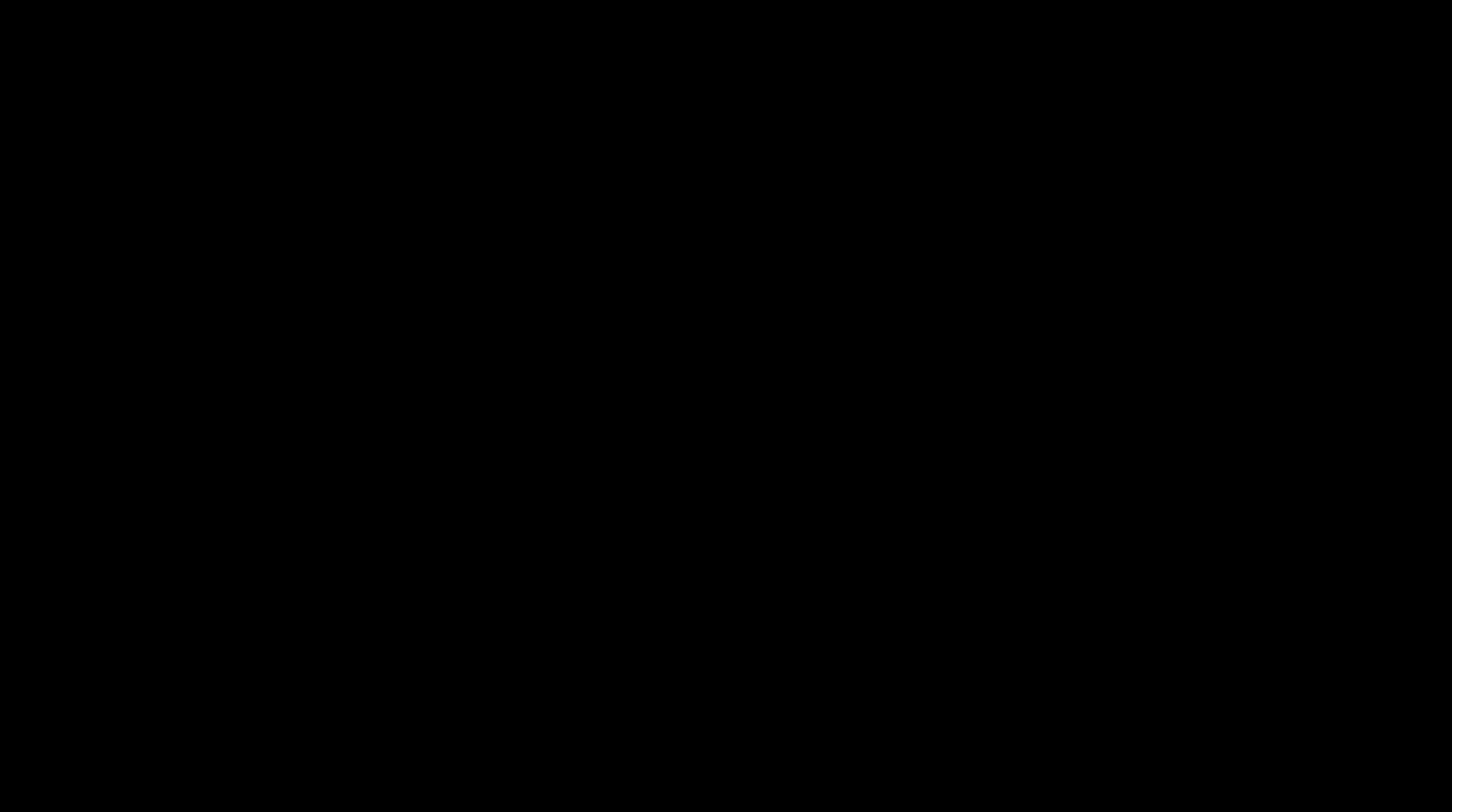
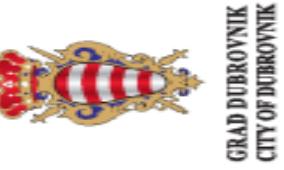
ŠTO UČINITI?!

ODRŽIVA MOBILNOST

- **Održivost** - usredotočuje se na potrebe sadašnjosti bez ugrožavanja sposobnosti budućih generacija za njihove potrebe
- **Mobilnost** – sposobnost slobodnog ili lakog kretanja
- **Održiva mobilnost** - različiti načini prijevoza proizvode manje zagađenja i troše najmanje energije po prijeđenom kilometru uz potpunu sigurnost za putnike
- **Sustav održive mobilnosti** - sustav koji će imati razumne troškove, koji će učinkovito funkcionirati i koji će svim građanima ponuditi izbor između različitih alternativa prijevoza

This project has received
funding from the European
Union's Horizon 2020 research
and innovation programme under
grant agreement No. 769086

RESPECT
THE CITY
POŠTUJMO
GRAD

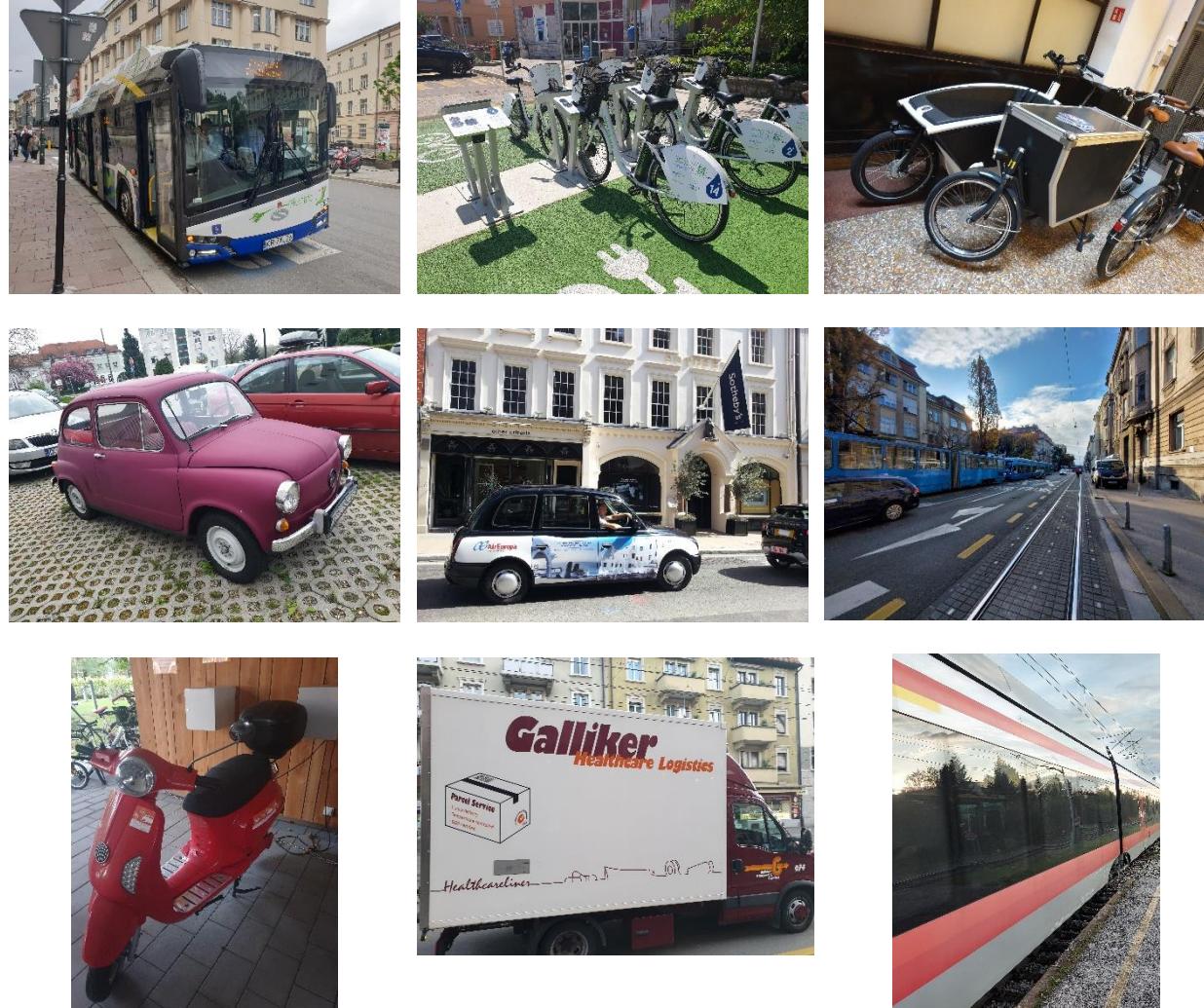
This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 769086

MOBILNOST U GRADOVIMA

urbana mobilnost

- javni gradski
prijevoz
- individualni
prijevoz
- teretni
promet

RESPECT
THE CITY
POŠTUJMO
GRAD

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 769086

ODRŽIVI SUSTAVI PRIJEVOZA U URBANIM SREDINAMA

GRAD DUBROVNIK
CITY OF DUBROVNIK

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 769086

Umjesto automobila!!!

MIKROMOBILNOST

0 – 3 km

**BIKE
SHARING**

SREDNJE UDALJENOSTI

3 – 20 km

**RIDE
HAILING**

VELIKE UDALJENOSTI

20+ km

**PEER-TO-PEER
CAR SHARING**

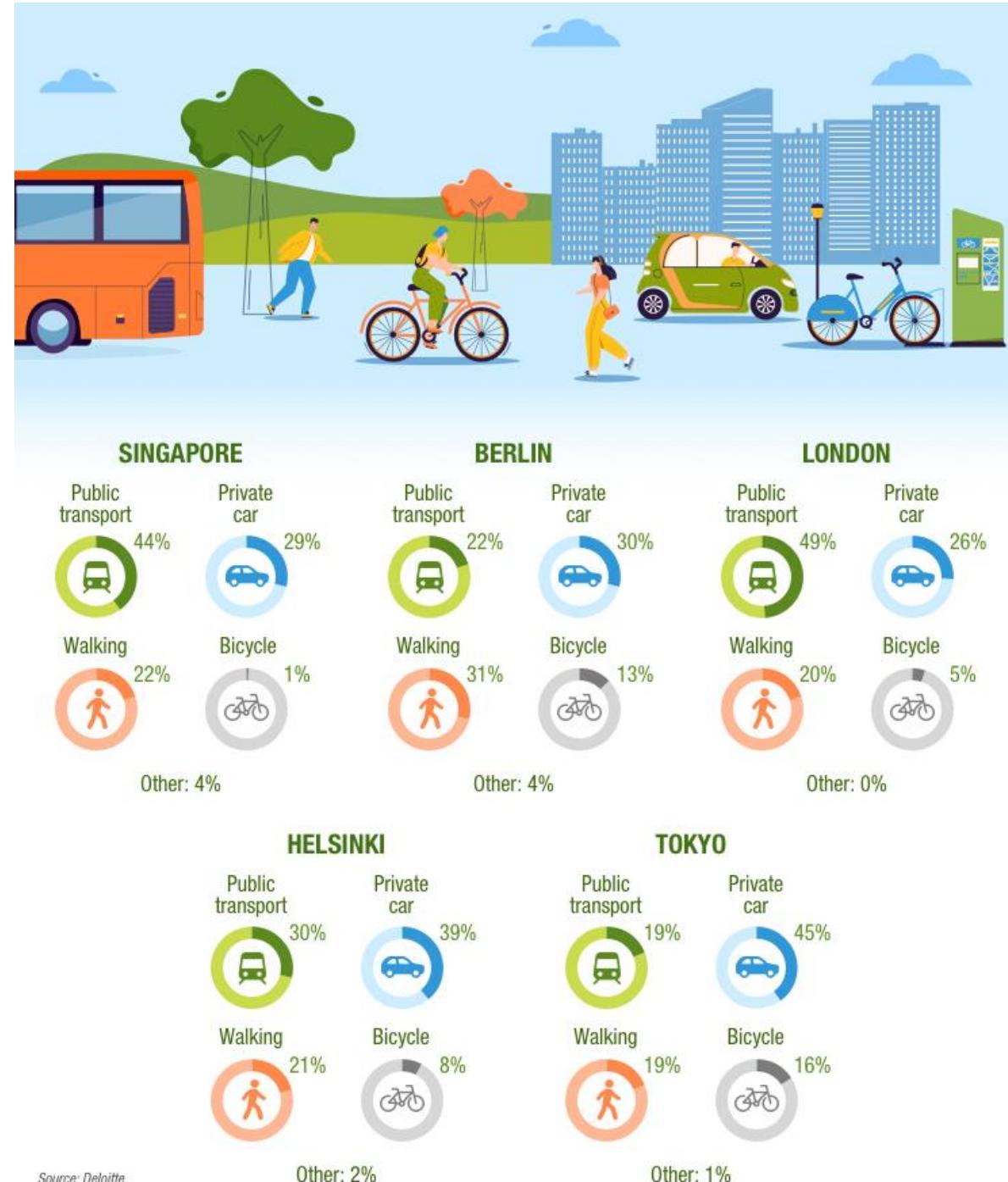
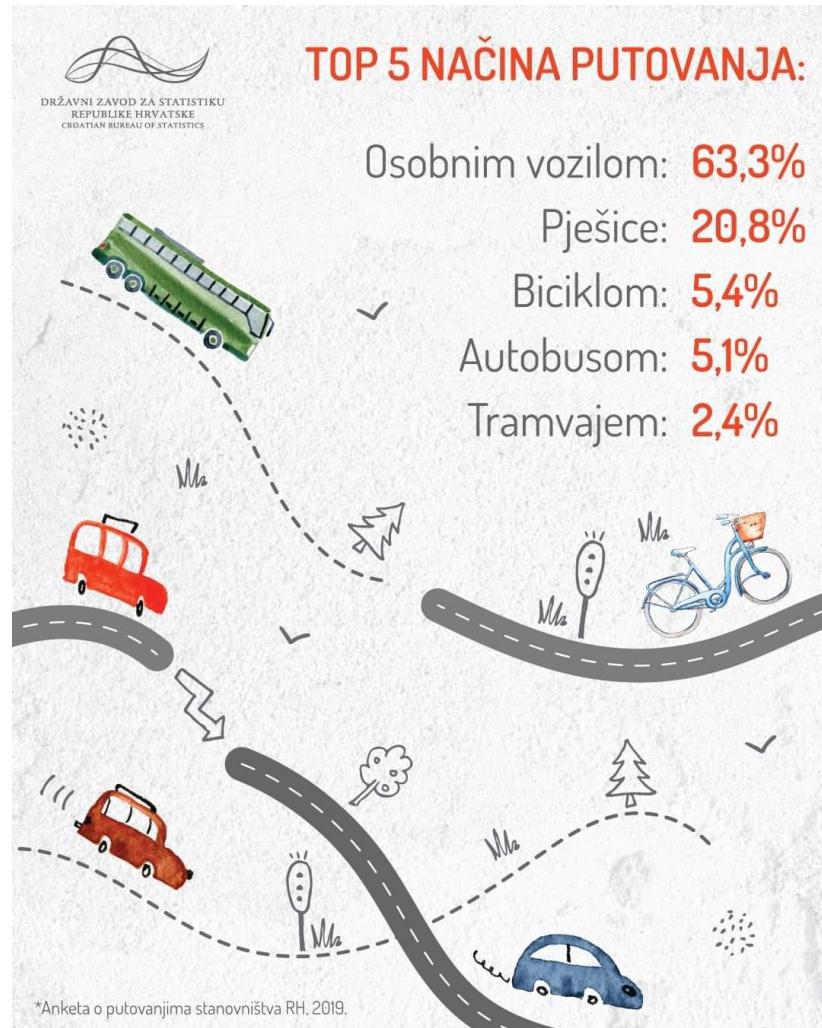

Javni prijevoz putnika

- najbolji prijevoz u velikim gradovima
- standardno - tramvaji, metro, brze gradske željeznice ili konvencionalni autobusi;
- električni autobusi i moderni trolejbusi
- smanjenje zagušenja, zagađenja zraka i smanjenje buke
- oko 17% gradskih autobusa je električno
- Gradovi EU - Pariz, Prag, Beč i Budimpešta - veliki udio javnog prijevoza

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 769086

(Javni) bicikli

- "dijeljenje bicikla" - sustavi javnih bicikala
- više od 500 gradova i preko 50 zemalja kombiniranih flotnih sustava
- više od 2,3 milijuna bicikala
- sustavi javnih bicikala = povećanje prometa biciklista za 20-40%
- + više ulaganja u biciklističku infrastrukturu
- Gradovi EU - Amsterdam i Kopenhagen - veliki udio bicikala

This project has received
funding from the European
Union's Horizon 2020 research
and innovation programme under
grant agreement No. 769086

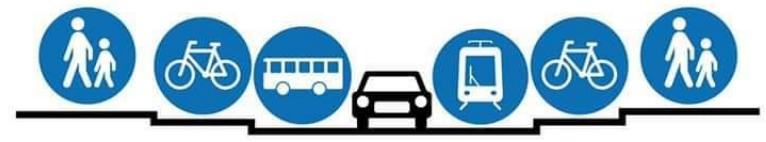

Walkability

- mjera koliko je područje prijateljsko za hodanje
- zdravstvene, ekološke i gospodarske koristi
- važan koncept održivog urbanog dizajna

How most traffic engineers see your city

How cities should be designed

COPEN
HAGEN
EU
Copenhagenize Design Co.
2013

MOBILITY AS A SERVICE

- ne samo javni prijevoz
- 83 % globalnih putovanja bit će MaaS
- multimodalna putovanja - sposobnost stalnog prilagođavanja putovanja uvjetima u stvarnom vremenu

Uber

Google
Maps

waze

whim.

Što je MaaS?

integracija različitih
oblika prijevoznih
usluga u jedinstvenu
uslugu na zahtjev
korištenjem jedne
aplikacije s jednim
kanalom plaćanja

RESPECT
THE CITY
POŠTUJMO
GRAD

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 769086

Cilj MaaS-a?

svijet u kojem ne morate posjedovati automobil da biste živjeli mobilno i bez muke, u kojem nema potrebe za ograničavanjem vožnje, ali u kojem ljudi umjesto toga imaju bolju alternativu

This project has received
funding from the European
Union's Horizon 2020 research
and innovation programme under
grant agreement No. 769086

RESPECT
THE CITY
POŠTUMO
GRAD

GRAD DUBROVNIK
CITY OF DUBROVNIK

Mobility-as-a-Service?

Prva MaaS platforma

- Pilot projekt – 2013-2014 – Gothenburg, Švedska
- ujedinila postojeće prijevozne operatore – javni prijevoz, taksi vozila, sustav dijeljenja automobila i dijeljenja bicikala
- Najniža pretplata na paket usluga bila je dostupna po cijeni od \$185/mjesečno, dok je prosječna cijena bila oko \$280/mjesečno
- Sudjelovalo oko 200 stanovnika
- Efekti primjene - veliki broj domaćinstava tijekom trajanja projekta nije koristio osobne automobile već sistem dijeljenja automobila, a povećao se i udio korištenja javnog prijevoza, biciklističkog prijevoza i pješačenja.
- Novi pilot projekt – 2018 – Stockholm, Švedska – javni prijevoz, taksi vozila, sustav dijeljenja automobila i dijeljenja bicikala, parkiranje

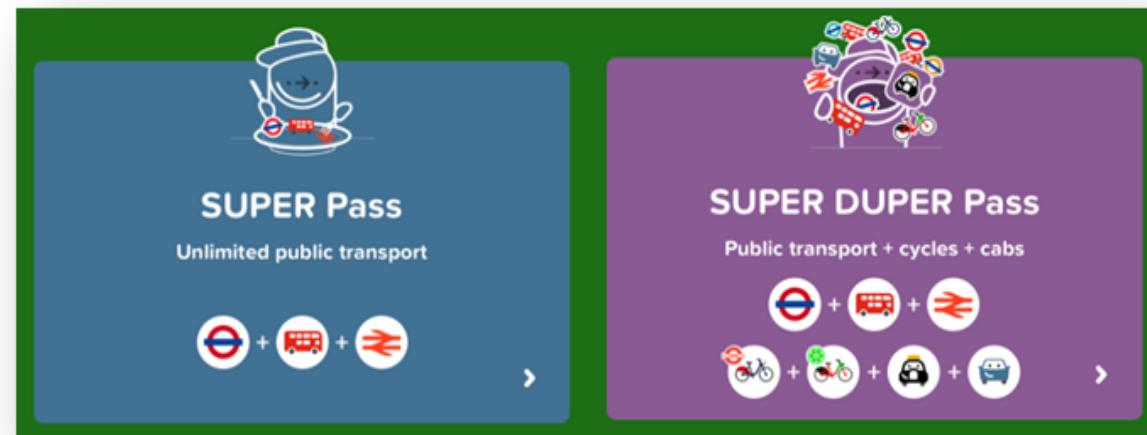

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 769086

Kako funkcioniра MaaS platforma

Preuzmi aplikaciju	Isplaniraj i rezerviraj putovanje	Bezbrižno putuj
Skini besplatan app na mobitel	Odaberi svoj željeni „mod“ prijevoza	Budi u pokretu i uvijek imaj svoju kartu u ruci

Očekivane koristi od MaaS-a

Koristi za korisnike

MaaS pruža efikasne i osobne usluge pametne mobilnosti sa jednostavnom dostupnošću

Koristi za javni sektor

Poboljšana efikasnost cijelog transportnog sustava i efikasna alokacija njegovih resursa, povećanje zaposlenosti u transportnom sektoru, poboljšano upravljanje transportnim sustavom i pouzdaniji transportni sustavi

Koristi za poduzeća

Profitabilna tržišta sa novim uslugama i bilje mogućnosti za tradicionalna tržišta

MaaS i turizam

- prijevoz + hotel → ostali oblici prijevoza
- 75% europskih koristi samo aplikacije s kartama u stranim gradovima
- 27% ih koristi aplikacije o javnom prijevozu i 21% aplikacije za parkiranje
- 57% europskih ima 2 ili više aplikacija povezane s prijevozom na svojim mobitelima
- trećina ih koristi barem jednom tjedno
- javni prijevoz, vlak, autobus, taxi, bicikl, skuter, dijeljenje automobila, itd ... putnik može dobiti informacije i putovati drugačije
- Do sada je su MaaS aplikacije povezane samo sa dnevnom mobilnošću

ŠTO AKO?!

- Obilasci s vodičem, turistička mjesta ili mesta za razonodu, događaji, hoteli itd ...

ŠTO NAM DONOSI BUDUĆNOST?

Shared Mobility

- 5% svjetskih godišnjih gradskih vožnji odvija se dijeljenjem automobila, vožnjom ili taksijem
- gotovo milijardu ljudi već koristi aplikacije za vožnju
- do 2040. - preko 19% redovnih dnevnih putnika

1 800

cities globally have car sharing schemes

8 mill.

members are signed up for car sharing

112 000

vehicles are engaged in car sharing

1/10

new cars sold will be a shared vehicle in 2030

+16.5%

more people will use car sharing in 2025

All forecasts by Frost & Sullivan and McKinsey

Mikromobilnost

Vozila za mikromobilnost

e-skuteri i e-bicikli

e-monocikli i e-skejtborde

Sigurnosni problem ili transportno rješenje?

- e-bicikli na zajedničkim stazama,
- e-skuteri na pješačkim stazama,
- e-skateboards na cesti ?!

Što promijeniti?

zakonodavstvo,

smjernice,

infrastruktura

84 MILLION
SHARED MICROMOBILITY
TRIPS IN 2018

Levitirajući samovozeći vlakovi

- voze u Kini
- buka smanjena na 70 dB
- koriste se za povezivanje gradova između 50 i 200 km.
- brzine do 200 km/h

Autonomna vozila

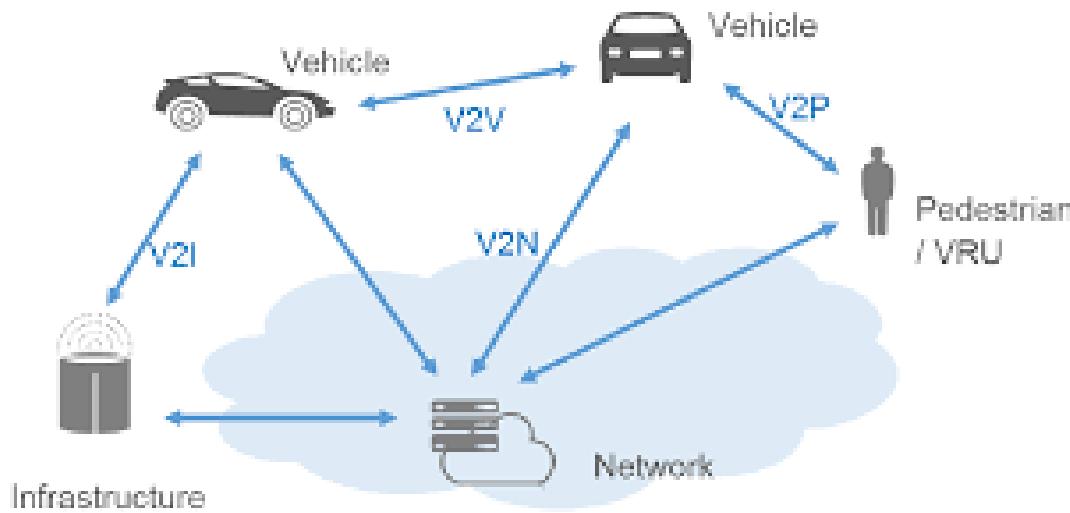
- ubrzan razvoj autonomnih vozila
- ne bi trebali imati značajan utjecaj na globalne transportne i energetske obrasce do 2030-ih
- trenutno se koristi u zaštićenim područjima (stambena područja, metro, vlakovi ...)

Kooperativni inteligentni transportni sustavi (C-ITS)

- C-ITS - omogućuju cestovnim vozilima komunikaciju s drugim vozilima, prometnom signalizacijom i cestovnom infrastrukturom, kao i drugim sudionicima u prometu - V2V, V2P, V2I... - V2X
- snažan potencijal - poboljšati sigurnost cestovnog prometa i učinkovitost cestovnog prometa

život bez semafora i
prometnih znakova?!

RESPECT
THE CITY
POŠTUJMO
GRAD

GRAD DUBROVNIK
CITY OF DUBROVNIK

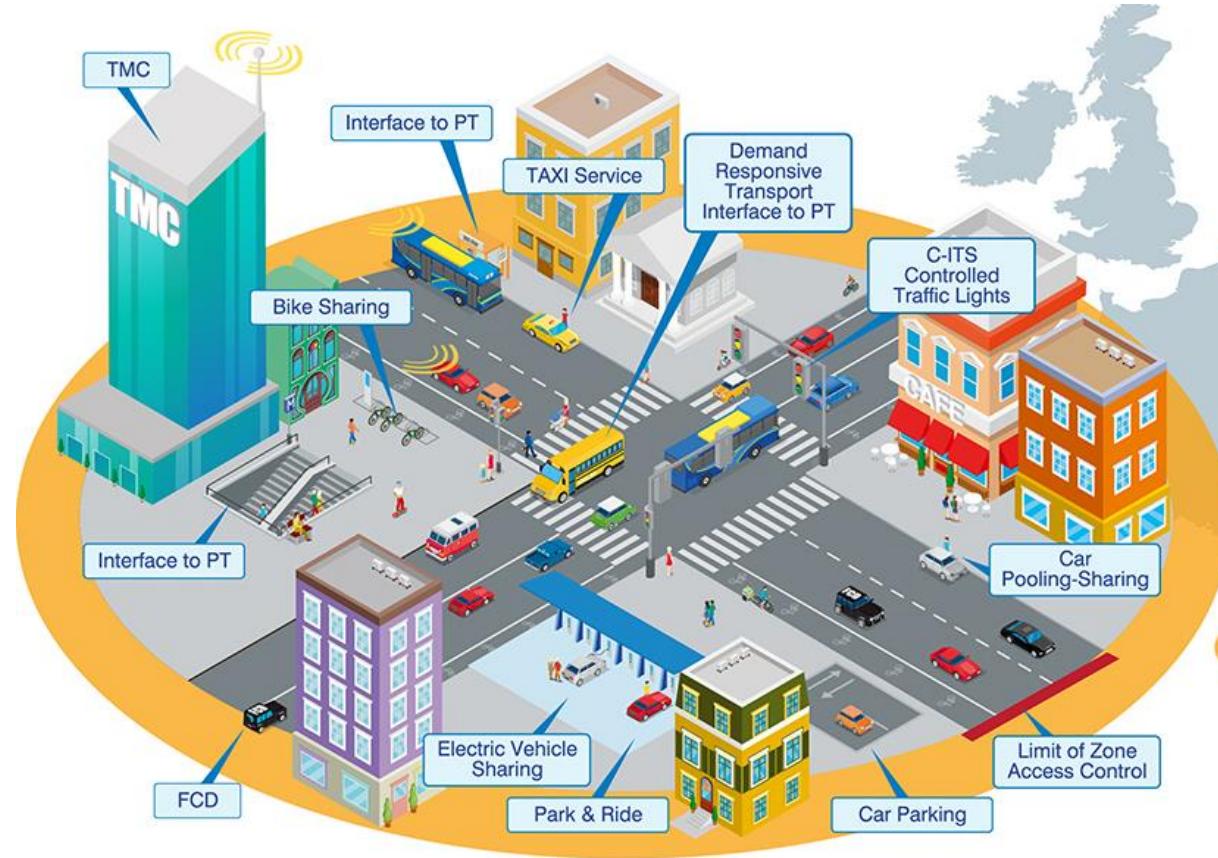
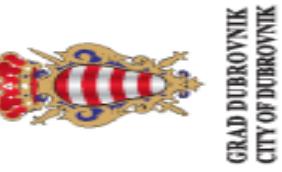
This project has received
funding from the European
Union's Horizon 2020 research
and innovation programme under
grant agreement No. 769086

UMJESTO ZAKLJUČKA

This project has received
funding from the European
Union's Horizon 2020 research
and innovation programme under
grant agreement No. 769086

doc. dr. sc. **Predrag Brlek**

Pročelnik odsjeka za logistiku i mobilnost

Sveučilište Sjever

Koprivnica, Hrvatska

pbrlek@unin.hr

Hvala na pažnji!

